

Upphävande av områdesbestämmelser
för fastigheten Sandbäckshult 1:5 m.fl.
(0861-P92)

Blomstermåla samhälle,

Mönsterås kommun, Kalmar län

PRÖVNING AV BARNETS BÄSTA

- Om planen antas medföra betydande påverkan för
barnets bästa

SAMRÅDSHANDLING

2025-10-14 – 2025-11-04

Förenklat standardförfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)

PRÖVNING AV BARNETS BÄSTA

De artiklar ur barnkonventionen som identifierats med särskild relevans för samhällsplanering är de fyra grundprinciperna, artikel 2, 3, 6 och 12 samt artikel 23 och 31.

2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som berör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.
31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.

I planeringen kan kommunen skapa förutsättningar för att underlätta och stärka barnens vardagsliv med skola, fritidsaktiviteter och närmiljö, oavsett var i kommunen barnen bor. Att planera för livs- och uppväxtmiljöer kan innebära att prioritera lekmiljöer, grönytor samt att skapa säkra trafiksituationer där barn kan känna sig trygga. Barnkonsekvensanalyser bör tas fram i tidiga skeden i detaljplaneprocessen eller i andra strategiska dokument för att belysa brister och behov inför planering. Det här är en prövning som vid bedömningen betydande påverkan bör följas upp med ytterligare analyser och åtgärder. Barnperspektivet behöver lyftas fram i all planering och barns synpunkter bör plockas upp i dialogarbeten.

PLANENS SYFTE & HUVUDDRAG

Syftet när områdesbestämmelserna antogs, att uppnå ett friområde mellan järnväg och bebyggelse, bedöms kunna uppnås även om området förblir planlöst. Från järnvägen gäller idag ett generellt byggnadsförbud på 30 meter från järnvägen vilket innebär att ingen mark inom området kan bebyggas. Kommunen har inga intentioner av att förändra markanvändningen inom området.

Syftet med upphävandet är att öka tydligheten i kommunens planer och därmed minska antalet områdesbestämmelser då dessa anses vara överflödiga och irrelevanta.

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

För aktuellt område gäller *Områdesbestämmelser för fastigheten Sandbäckshult 1:5 m.fl. (f.d stationsområdet), Mönsterås kommun, Kalmar län (0861-P92)*. Plankartan visar grunddragen i markens användning, som bara består av *NATUR- Området ska utgöra friområde utmed järnvägen. Bebyggelse (med undantag av mindre byggnader för den allmänna nyttan och trevnaden) samt upplag får ej tillkomma*. Områdesbestämmelserna antogs av dåvarande byggnadsnämnden den 9 maj 1996. De utformades mot bakgrund av att området bör hållas fritt från ny bebyggelse. Samtidigt som det utgör skydd mot järnvägen är det lämpligt att det även fortsättningsvis kan användas som friområde för samhällets invånare.

Den norra delen av området består av friväxande naturmark, med inslag av gräs, buskage och träd med begränsad skötsel. Grässlänten längs grusvägen klipps av kommunens parkenhet. Intill järnvägsövergången ligger en mindre återvinningsstation för förpackning- och tidningsinsamling. När Mönsterås kommun i stället inför fastighetsnära insamling kommer återvinningsstationen med stor sannolikhet läggas ned. Den södra delen av området består också av naturmark. Här finns ett jordbruksarrende för betesmark. Delar av områdesbestämmelserna ingår i järnvägsområdet för Stångådalsbanan som går förbi Sandbäckshult i väster.

För områdesbestämmelser eller upphävande gäller ingen genomförandetid, eftersom plan- och bygglagen endast reglerar genomförandetid för detaljplaner. Upphävandet av områdesbestämmelserna börjar gälla från det att beslutet fått laga kraft. Planområdet blir då planlöst tills det att, eller om, en ny detaljplan tas fram.

Synpunkter	Ja	Nej	Positiv påverkan	Påverkas ej	Kan påverkas negativt	Betydande påverkan	Kommentarer
------------	----	-----	------------------	-------------	-----------------------	--------------------	-------------

PRÖVNING AV BARNETS BÄSTA							
Vilka barn kan komma att påverkas av planförslaget?				X			Med barn menas alla människor under 18 år. Barn ska skyddas mot diskriminering oavsett ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.
Har barnens rörelsemönster i området kartlagts?		X		X			
Finns mötesplatser eller områden för natur/lek i området?		X		X			
Finns olycks- eller hälsorisker i området?	X			X			Området ligger i utkanten av landsbygdsorten Sandbäckshult, alldeles intill järnvägen. Den södra delen av området är stängslad mot järnvägen på grund av betesmark. Den norra delen är delvis stängslad. Upphävandet innebär ingen markförändring som föranleder olycks- eller hälsorisker.
Finns trygga gång- och cykelvägar i och till området?		X		X			
Är planförslaget utformat med hänsyn till barnets bästa?				X			Barnets bästa utifrån barnkonventionen har beaktats vid framtagandet av förslag till upphävande av områdesbestämmelserna.
Har barn och unga fått uttrycka sin mening? (Med olika åldrar, bakgrunder och funktionsvariationer.)		X		X			Inga invånare, varken vuxna eller barn och unga riskerar att påverkas av ett upphävande av områdesbestämmelserna. Därför har heller inte någon tidig dialog kring upphävandet anordnats.

Synpunkter	Ja	Nej	Positiv påverkan	Påverkas ej	Kan påverkas negativt	Betydande påverkan	Kommentarer
------------	----	-----	------------------	-------------	-----------------------	--------------------	-------------

PRÖVNING AV BARNETS BÄSTA							
Är miljöer där barn vistas (förskola, skola, lekplatser, mötesplatser för barn) rök och giftfria, med goda ljus, ljud och luftförhållanden:				X			Inte aktuellt eftersom området inte är en miljö där barn vistas.
I vilken grad påverkas barn och barns rättigheter? Direkt eller indirekt.				X			Området är ett friväxande naturområde och ingen ordnad mötesplats som är gjord för barn. Barns rättigheter vid upphävande av områdesbestämmelser påverkas inte.

SLUTSATS OM UTREDNINGSBEHOV OCH EVENTUELL KOMPENSATIONSÅTGÄRD

Planförslaget bedöms inte ge upphov till betydande negativ påverkan för barnets bästa. Ytterligare utredning eller kompensationsåtgärd bedöms inte aktuell. Motivet till ställningstagandet stöds på ovanstående checklista.

KOMMUNENS STÄLLNINGSTAGANDE

Med utgångspunkt från ovanstående gör kommunen den preliminära bedömningen att förslaget inte kommer medföra en betydande negativ påverkan för barnets bästa.

Mönsterås kommun den 2 oktober 2025

Tekniska förvaltningen

Frida Emtorp, planarkitekt